

PORTRET

BEREND HIETBERG

Leeftijd: **100**

Carrière: **melkveehouder, fokker van
mrij-koeien, Groninger paarden,
varkens**

Verder: **bestuurder en keurmeester,
gemeenteraadslid,
lid van mannenkoor**

Topfokker en bestuurder Berend Hietberg is een eeuw oud

**'Ik heb een prachtige tijd
gehad'**

Een harde leerschool in de jonge jaren levert kennelijk mensen met karakter en bestuurlijke mentaliteit. Neem een man als Herman Wijffels – recent nogal in het nieuws – maar ook een Berend Hietberg uit Wijhe. Hij vierde pas zijn honderdste verjaardag.

tekst **Reimer Strikwerda**

Hij wenkt al vanachter het raam van zijn aanleunwoning aan de kronkelende Waterstraat tussen Broekland en Wijhe wanneer we de auto parkeren. Zoon Kees en schoondochter Todien zijn met Engelse gasten het land door, maar dat is voor Berend Hietberg geen reden het bezoek uit te stellen. Hij heeft enkele dagen eerder zijn honderdste verjaardag gevierd.

Uit de stapel felicitaties pakt hij die van Wiebe de Boer, de vroegere directeur van het Nederlands Rundvee Stamboek en van Arie Landeweerd, destijds inspecteur bij het stamboek. Ook al de jongsten niet meer, maar nog vol herinneringen aan de glorie-dagen van vroeger. En hun berichten van nu worden gekoesterd.

Hietberg gaat allerm minst gebukt onder zijn hoge leeftijd, hij voorziet ons eigenhandig van koffie en cake. Maar vooral zijn verhalen over vroeger en nu getuigen van zijn vitaliteit en zijn ijzersterke geheugen – zo nodig ondersteund door een blik in het plakboek dat zijn zeven jaar geleden overleden vrouw een boerenleven lang bijhield.

'Aan een half oog heb je genoeg om te zien of het een goede koe of een goed paard is'

Hij blikt terug op zijn jeugd: met zestien jaar was hij wees – moeder was gestorven bij de geboorte van de jongste zus en vader was verongelukt bij een val in de schuur. Berend was de oudste en hij moest met behulp van familie het bedrijf runnen. Dat hield in dat hij na de lagere school nog net de tijd vond om wat landbouw cursussen te volgen, meer niet.

Zegeningen van nieuwe tijd

'Maar ik denk dat ik door die ervaring op jonge leeftijd inspiratie heb opgedaan om in mijn latere jaren in diverse besturen te kunnen meedraaien', zo blikt Hietberg terug op die beslissende perio-

de in zijn lange leven. Inderdaad, waar was hij niet actief? In de politiek voelde hij zich al vroeg geroepen het protestants-christelijke geluid van de CHU te laten klinken in de overwegend katholieke agrarische wereld. Hij was decennialang raadslid van de gemeente Raalte, waar hij pas op 35-jarige leeftijd trouwde, omdat eerst alle jongere kinderen het huis uit moesten.

Vader Hietberg boerde in Raalte toen de roodbonte mrij-koeien voor het eerst van zich deden horen: een jaar voor Berend Hietbergs geboorte op de nationale tentoonstelling in Den Haag bijvoorbeeld. En hij streefde naar het beste vee. Dat gold eveneens voor zijn paarden en zijn varkens: ook de jonge Berend boekte daarmee zowel lokaal als op de nationale keuringen opzienbarende successen. Vooral zijn Groninger paarden waren beroemd. Niet alleen omdat ze nationale titels wonnen, maar ook omdat ze met hun zwaaiende staarten voor de maaimachine liepen, terwijl couperen de 'mode' was.

Op de fiets ging Hietberg in het Groninger moederland op zoek naar nieuw ma-

teriaal. Hij kan prachtig vertellen over zijn jonge jaren, toen hij uiteindelijk startte met vijftien koeien, een fors bedrijf in de omgeving. 'We hadden twee knechten en een dienstmeid', herinnert hij zich de situatie van toen. Om vervolgens de zegeningen van de nieuwe tijd in herinnering te roepen: de introductie van het elektrisch licht en de waterleiding, de komst van de jakobs ladder en de aanschaf van de melkmachine. En van de auto natuurlijk.

Samen met zijn jongere broer Johannes kocht Berend Hietberg bij Haarman in Schalkhaar een onooglijk mrij-pinkje, dat na de splitsing van het bedrijf uit zou groeien tot de stammoeder van beide be-

Rozanna 4, één van de drie beroemde volle zusters van vader Paul (ki Heino), eind jaren vijftig voorgesteld door Berend Hietberg

drijven. Bij Johannes Hietberg in Raalte waren het de Juliana's, met in hun midden als uitblinkster Norma, die niet alleen meermalen nationaal kampioene werd, maar ook werd uitgekozen voor de Nederlandse keurcollectie van 1958 in Brussel. Daarin stond ook Rozanna 3 van Berend Hietberg, afkomstig uit diezelfde onopvallende pink Katrien 9.

Koninklijke Rozanna's

Jarenlang streden de beide broers om de toppositie, niet alleen op lokaal gebied, maar ook op de lustrumkeuringen van het NRS, waar Berend in 1959, in 1964 en in 1969 met de Rozanna's de 1e plaats bij de bedrijfscollecties won. In dat laatste jaar met zo veel kwaliteit en uniformiteit dat het eigenlijk geen vraag was wie de medaille van de koningin mee naar huis mocht nemen.

Berend Hietberg gold bovendien als een kenner. 'Aan een half oog heb je genoeg om te zien of het een goede koe of een goed paard is', zo geeft hij nog aan. Hij heeft enige twijfel of de beeldbepalers van nu die praktische kijk nog allemaal hebben. En hij is al helemaal niet ingenomen met de teloorgang van het mrij-ras. Hij heeft twijfels bij de moderne roodbonten, die opgepoetst op de keuring mooi ogen, maar bij nader inzien te weinig botten tonen en tekortschieten in weerstand, zo vreest de oude meester. Hij stond ook bij de wieg van de ki – van Heino, met de preferente Paul als blikvanger – en hij was jarenlang gewaardeerd voorzitter, zowel van de eigen vereniging als van het provinciale overleg in KIBO-verband.

Hij nam op vele fronten afscheid toen de fusies kwamen: de grote eenheden konden hem vaak niet echt bekoren. Maar in zijn praatstoel aan de Waterstraat bij Wijhe terugblikkend: 'Ik heb in een prachtige tijd geleefd.' |